

OPINIONS

Nº 150 - any 2023

¿Qui té raó la ciència o la religió?

Fa pocs dies vaig assistir a una conferència impartida per un metge i teòleg, que havia de tractar sobre ciència i religió. Malgrat que hi havia la possibilitat que el conferenciant estigués condicionat pel lloc escollit per fer-la (la rectoria que pertany a la parròquia on acostumo a assistir a litúrgies quan sóc a Barcelona), vaig pensar que podia ser interessant.

La conferència va consistir en un extens nombre de dades, dates, noms de teòlegs, i filòsofs de l'antiguitat i moderns; amb salms i proverbis de David (himnes d'alabança a Déu com a creador de totes les coses que enalteixen l'amor, la bondat i la seva misericòrdia), i, d'astrofísica (part de l'astronomia que estudia les propietats dels astres, els seus orígens i la seva evolució). També donà algunes pinzellades sobre els homínids, els ximpanzés i els gorilles com a primers pobladors de la terra, però, recalcant el que diu la Bíblia sobre Adam i Eva com als nostres primers pares. Tot plegat un embolic. De la "teoria del Big Bang" només en va fer una petita menció.

Després de la conferència

En arribar a casa, malgrat que ja tenia un coneixement bàsic i superficial sobre la "teoria del Big Bang", el primer que vaig fer va ser indagar sobre aquesta teoria, descoberta pel sacerdot belga Georges Lemaitre 1894-1966, matemàtic, astrònom, i professor de física de la Universitat Catòlica de Lovaina (Bèlgica).

Després de consultar diverses fonts sobre aquest tema, m'ha semblat que podia ser interessant escriure de manera entenedora i molt resumida sobre l'esmentada teoria. Nom que, traduït de l'anglès, vol dir: "explosió gegant".

La majoria dels astrofísics estan d'acord en el fet que, l'univers, començà en un sol punt fa 13.800 milions d'anys (amb un possible error de l'u per cent), arran d'una explosió que originà que moltes partícules minúscules s'agrupessin en un punt molt petit on la temperatura i l'energia era molt alta. A causa de tanta energia acumulada, de sobte, aquestes partícules varen ser expulsades cap a l'exterior.

Segons els estudiosos del Big Bang, quan el material expulsat es va anar refredant i la seva velocitat va disminuir fins a aturar-se, es formà l'univers i les galàxies (un conjunt de gasos, planetes, pols còsmica i milions d'estrelles), les quals, es van anar expandint i, encara s'expandeixen.

Entre aquestes galàxies hi ha la Via Làctia, i, formant part d'ella, la Terra i el nostre sistema solar, que es calcula es formà aproximadament fa 4.500 milions d'anys.

Se suposa que a l'univers hi ha centenars de milers de milions d'estels i altres astres, i, encara avui, se'n descobreixen de nous. El procés detallat del perquè hi són és un interrogant, però, malgrat això, el seu estudi continua mitjançant telescopics especials per a aquesta funció, sent probable que, els astrònoms revisin el cens actual de galàxies, ja que, actualment, només se'n poden veure un 10%.

De moment hi ha moltes teories i, una d'elles, és la que sostingué Edgar Allan Poe (1809-1849), escriptor, poeta i periodista nord-americà, qui plantejà que, aquesta explosió, podia haver estat ocasionada per "voluntat divina". Obrint així, una altra possibilitat.

Segons el Gènesi (primer llibre de l'Antic Testament): Déu creà l'univers del no-res. Durant cinc dies va posar ordre a tot el que havia creat, i, el sisè dia, amb terra i saliva, creà una imatge a semblança seva, infonent-la de vida amb el seu alè i convertint-la en un ésser viu.

També trobem al Gènesi que Eva fou la primera dona, formada amb una costella d'Adam. Una "teoria" que és acceptada pel judaisme, pel cristianisme, per l'islam i per altres religions menors. No obstant això, Gerda Lerner (1920-2013), postulà que, la creació de l'home juntament amb la dona, podia haver estat originat d'un mite mesopotàmic, on Enki (una de les deïtats de llavors), juntament amb altres déus, amb catorze trossos d'argila feta amb terra i saliva, esculguraren set homes i set dones, i, després de bufegar-los amb el seu alè, els convertí en éssers humans perquè es procreessin i habitessin la terra.

El déu Enki, va ser considerat, pels habitants de la mesopotàmia (actualment part de l'Iraq, Síria i fent frontera amb Kuwait, Iran i Turquia), el salvador de tot el creat, perquè aconsellà construïssin una nau on cabessin una família i una parella d'animals de cada espècie, atès que, un altre déu, volia exterminar tota la humanitat amb un gran diluvi, pel fet que els humans, s'anaven proliferant massa i el seu comportament era massa sorollós.

Un mite que, probablement, va donar origen al relat bíblic de l'arca de Noè i el diluvi universal.

També relats com: l'incendi de Sodoma i Gomorra, o, l'entrega dels deu manaments a Moisès, entre altres, varen succeir de manera diferent a com s'han descrit a la Bíblia.

Particularitzant

El tema de la creació, fins fa relativament poc, ha estat monopolitzat per les religions que sempre han volgut justificar l'injustificable, malgrat que, la ciència, ha donat a conèixer veritats que contradiuen el que es troba en llibres sagrats, com la Bíblia i d'altres, redactats per filòsofs i teòlegs d'abans i després de Crist.

L'Església, després d'haver condemnat a presó i fins i tot a mort, alguns dels investigadors i científics més brillants de la història, com Copèrnic, Galileu i altres, per contradir els escrits bíblics; sortosament, ha moderat els seus inflexibles postulats acceptant que, part de la Bíblia, no conté veritats absolutes ni fets reals, sinó que són un compendi de relats, paràboles, mites i llegendes que, en el moment actual, s'han de considerar com un coneixement més de la història i com exemple de conducta moral a seguir.

Per tant, no és comprensible que, en el segle XXI, encara hi hagi algú que sostingui amb paraules o amb escrits (encegats per un conservadorisme fora de lògica), mites com el que, Adam i Eva varen ser els nostres primers pares, rebutjant sistemàticament, descobriments fets per científics després d'haver dedicat i, continuen fent-ho, moltes hores a la investigació.

Un tema que dóna molt de si, i, sobre el qual, també vaig fer un incís en les Opinions núm. 99 del 2018, titulades: "L'evolució del món", del qual he transcrit el punt anterior.

Qui té raó ¿la ciència o la religió? ¿Va ser Déu el creador de l'univers?, o ¿tenen raó els científics malgrat que no n'estan segurs d'una resposta taxativa?

Una resposta que, els que tenen fe, no dubten qui va ser el creador de l'univers, i, els que no en tenen, una part no els interessa aquestes qüestions, i, altres, no posen objeccions al que han sentit a dir tota la vida sobre l'autoria de la creació. Així doncs, amb tanta diversitat d'opinions i que totes poden ser vàlides, cadascú pot respondre de manera que cregui més encertada i també la seva resposta serà vàlida.

Maria Mercè Usón